

21. Yüzyılda Yeni Teknolojilerin Yarattığı Sanat Anlayışları ve Görsel Sanatlar Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Eğitim Programlarındaki Yeri¹

İnci BULUT²

ÖZET

Gelişen teknoloji ve değişen yaşam şartlarıyla birlikte sanat da değişime uğramış, yeni teknikler, yeni malzemeler ve yeni araç gereçler kullanılarak farklı biçimlerde karşımıza çıkmaya başlamıştır. Bu değişim sürecinde sanat oluşumuna neden olan düşüncelerin de kökten değiştiği görülmektedir. Artık geçmiş dönemlerdeki estetik kaygılar, yerini bambaşka arayışlara ve amaçlara bırakmıştır. Bilgisayarın icadı adeta yeni bir çağın başlangıcı olurken sanatçılara da çeşitli imkânların kapılarını açmış, düşünce ve eser arasındaki teknik sınırlılıklar ortadan kaldırılmıştır. Bilgisayar, video, ışık, ses gibi birçok teknolojik unsur sanatçıların ifade biçimlerinde tek başına ya da birlikte yerlerini almıştır. Teknoloji sanatçıya yeni ifade biçimleri ve araçları sunmuş bununla birlikte kendisinin ve izleyicisinin düşünce yapısını, algısını ve arayışları tamamen değiştirmiştir. Türkiye’de öğretmen yetiştiren kurumlar ele alındığında lisans düzeyinde verilen sanat eğitimi programlarında bu yeni sanat biçimlerinin üzerinde yeterince durulmadığı görülmektedir. Bugün Modern Sanatlar Müzesi’ne giden bir öğrenci dijital teknolojilerin sıklıkla kullanıldığı, video artlar, enstalasyonlar, dijital baskılarla karşılaşılıyor ve bunların birçoğunu nasıl değerlendirmesi gerektiğini bilemiyor. Bu durumdan hareketle bu makalede sanatla toplum arasında bir köprü vazifesi gören görsel sanatlar öğretmenlerinin lisans eğitimleri süresince almış oldukları sanat eğitimi programı ve ders içeriklerinin incelenmesi, mevcut programın 21. yüzyıl sanatını anlama, eleştirebilme ve öğrencilere aktarma yetisini kazanmada yeterli olup olmadığı konusunda bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sanat eğitimi, Teknoloji ve sanat, Görsel sanatlar öğretimi

 DOI Number: <http://dx.doi.org/10.12973/jesr.2014.4os7a>

¹ Bu çalışma, IV. Eğitim Yönetimi Forumu’nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur (3-5 Ekim 2013, Balıkesir, Türkiye)

² Arş. Gör. - Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim - incibulut@gmail.com

GİRİŞ

Sanat insanlık tarihi boyunca çeşitli şekillerde var olmuştur. İnsanoğlunun kendini geliştirmesi ve değişen yaşamıyla birlikte sanat da değişmiş adeta üretildiği toplumun yaşam biçimi, inanç sistemi, gelişmişlik düzeyi gibi özelliklerini yansıtan bir ayna olmuştur. Bu nedendir ki arkeolojik kazılarda bulunan heykel, seramik, mozaik ve duvar resimlerinden yüzyıllar öncesinde yaşamış uygarlıkların kimlikleri ve medeniyet düzeyleri hakkında bilgi sahibi olmak mümkündür. Sanat en başta büyü, tılsım, dinsel öğreti, tanrı ya da tanrılara saygı, tanrıların güç, ihtişam göstergesi halindeyken zamanla toplumların gücünü ve azametini belgeleyen bir araç haline gelmiştir. Tarihe ismini kazınmış medeniyetler bugünün şartlarında bile insanları şaşkına çeviren eserler üretmiş ve kültürlerini yüzyıllar sonrasına taşımayı başarmışlardır. İnsanoğlu geliştikçe, bilim ve teknoloji ürettikçe sanat da başka türlü yakıştırmalarından kurtularak, kendi kimliğini kazanmış ve toplumlar için önemli değerlerden biri haline gelmiştir.

16. yüzyılda Rönesans'la birlikte gözü açılan, yalnız ölümden sonrası için değil, bu dünya için de yaşamaya başlayan, gözlemleyen, düşünen, sorgulayan insan dünyayı ve kendini keşfetmiştir. Eserine bireysel tavrını, üslubunu, yorumu katmaya başlayan sanatçı, artık fikirlerini beyan etmeye başlamıştır. Çünkü ürettiği teknolojiler vasıtasıyla aydınlanan insan, kendine dayatılan dogmaların gerçek olmadığını farkına varmış, aklını kullanması gerektiğinin bilincine varmaya başlamıştır.

18. yüzyıla gelindiğinde Fransız Devriminin yankıları yayılırken Sanayi Devrimiyle birlikte birçok alanda seri üretime geçilmiş, insanın dünya üzerindeki rolü, kimliği değişmeye başlamıştır. Tüketim toplumunun doğmasına neden olan yaşam tarzı ve değişen ekonomik düzen yine sanatı şekillendirmeye devam etmiştir.

19. yüzyılda fotoğraf makinesi, radyo, televizyon gibi buluşların gerçekleşmesi insanlık için artık eskisinden çok daha hızlı ve dur durak bilmeyen bir dönemi başlatmıştır. Bu buluşlar toplumu birçok anlamda değiştirirken görsel sanatlarda da kurumsal ve biçimsel açıdan köklü değişimlere neden olmuştur. Artık sanat doğa görünümünü taklitten öte farklı arayışlar içine girmiştir (Türker, 1988, 193).

Değişen toplumsal yapıya ilk tepkiyi Kübistler ve Empresyonistler eşyanın gerçek görünüş formunu parçalayarak vermişlerdir. Daha sonra soyut akımlarla eşyanın dış görünüşü anlatım konusu olarak tamamen reddedilmiştir. 1909 yılında ortaya çıkan Fütürizm ise makinenin modern hayata getirdiği hareketi, süratin güzelliğini övüyordu (Turani, 2000, 582-600). 1915-16 yıllarında ortaya çıkan Dadacılık ile yeni sanat değerleri ve yeni anlatımlar ortaya çıkmıştır. Geleneksel sanat kavramına karşı çıkılan bu akımlar Karşıt-Sanat kavramı ve Duchamp'ın Hazır-Nesneleri gibi yeni anlatımları ortaya çıkarmıştır (Rona, 1997, 417). 1950'lere gelindiğinde toplumdaki hızlı değişime bir tepki olarak Pop sanat ortaya çıkmış. Popüler kültür, insan-teknoloji ilişkisi, kitle iletişim araçlarını etkisi altında değişen çevresel koşullar ve dünyayı algılama biçimi önem kazanmış ve her türlü sıradan şey resimlere konu olmuştur (Rona, 1997, 1493).

Sanatçı artık doğayı taklit yeteneğinin sınırlarını zorlayan değil aklının sınırlarını zorlayacak çalışmalara yönelmiştir diyebiliriz. Teknoloji bir bakıma sanatçının işini, aynı işi daha az zahmetle ve maliyetle elde edilmesini sağlayarak, elinden almaya başlamış bu durumda da sanatçı aklını kullanarak üstünlüğünü ispatlamakla kalmamış teknolojiyi de kendi hizmetine almıştır. 1960'lı yıllara gelindiğinde düşünce sürecinin yapının üstünlüğünü elinden almasıyla Kavramsal Sanat boy göstermeye başlamıştır. Bütün bunlar olurken sanat

eğitimi de farklı boyutlarda ele alınmaya başlanmış, çeşitli kuramlar ve düşünceler geliştirilerek disiplinler arası bir yapıya hizmet etmeye başlamıştır.

20. yüzyılın ilk yıllarından itibaren özellikle Avrupa ve Amerika’ da eğitime yönelik araştırmalar önem kazanmış, sanat eğitimi ile ilgili olarak da birçok görüş ve savlar ileri sürülmüştür. 1960’larda yayınladığı kitaplarında Lowenfeld, psikoloji biliminin yardımıyla sanat eğitimi bilimsel temellere oturtmaya çabalamış, Read, “Sanat Yoluyla Eğitim” görüşüne öncülük etmiş, Simmern ise sanat eğitiminin insan zekâsının içsel durumlarına dayanması gerektiğini öne sürmüştür (Kırıçoğlu, 2005, 25-27). Günümüzde sanat eğitimi sadece sanat yapmak için değil, yaratıcılığın geliştirilmesi ve hayatın her alanında farklı düşünebilme yetilerinin kazanılabilmesi için üzerinde önemle durulan bir alan haline gelmiştir.

1960’lardan 2000’lere Uzanan Sanat ve Teknoloji Birlikteliği

Çağdaş sanat olarak tanımlanan ve günümüz sanatını da kapsayan sanat, temelini 1960’larda ortaya çıkan sanat anlayışlarından alır. 1960’larda bambaşka görünümlere bürünen sanat hızla gelişen teknolojiyi kullanmaktan sakınmamış ve günümüzde izleyicinin karşısına olmadık şekillerde çıkarak adeta daha şaşırtıcı ve düşündürücü olmak için enerji harcayan bir dinamiğe dönüşmüştür.

Resim 1. Mona Hatoum, *Deep Throat*, 1996, Video yerleştirmesi

Günümüzde sanatçıların özgür bir ifade alanı buldukları çağdaş sanat alanlarının başında kavramsal sanat gelmektedir. Kavramsal Sanat ile sanat kuramsal düzlemde çözümlenmeye başlamış, yapısı araştırılarak yeniden tanımlanması amaçlanmıştır. Sanat bilimle özdeş konuma getirilerek herhangi bir sanat dalının kapsamıyla sınırlı tutulmamıştır. Kavramsal sanat çalışmalarında düşünceyi, kavramı iletmede gösterge olarak dil, çeşitli nesnelere, insanın kendisi ya da doğa kullanılmasına karşın, bu göstergelerin hiçbir zaman sanat yapıtı olarak algılanmamasının gerektiği savunulmaktadır. Bu sanatlarda eğer bir yapıt aranıyorsa bu ancak sanatçının iletmek istediği düşünce ve kavramdır (Özayten, 1997, 971). Kavramsal sanat, görsel sanatları sadece fiziksel objelerin eşanlamlısı değil görünümün değişen kültürel anlamları, dil ve sunumun bir arada bulunduğu bir alan olarak tanımlanmıştır (Breitweiser, 2006, 9).

Sanatçı fikrini ortaya koymak için her türlü malzemeyi kullanmaktan sakınmıyor, bazen gündelik bazen tuhaf, garip, görülmemiş nesnelere izleyicinin zihinsel bir sürece girmesini istiyor. Mona Hatoum, “Grater Divide” çalışmasında (Bakınız: Resim 2)

katlanabilir rendeyi bir paravan şeklinde tasarlayarak sergilemiştir. Rende kadını temsil eden bir nesne, paravan örten, saklayan bir nesnedir ve bu eser de kadının toplumsal alandan soyutlanmış dünyasının bir metaforu olarak karşımıza çıkmaktadır (Başarı, 2012, 30).

Resim 2. *Mona Hatoum, Grater Divide, 2002*

Geleneksel sanat formlarından uzaklaşmaya başlayan sanatçılar sanatın toplumdan bağımsız bir varlık değil hayatla bütün, hayatın içinden olması gerektiğini savunmaya başlamıştır. Endüstri toplumun yarattığı hızlı yaşam biçimi ve çabucak tüketim hali sanata da yansımış, sanatın da yaşam gibi akıp gitmesi, müzelerde sergilenmek yerine tüketilmesi gerektiği düşüncesiyle Happening adı verilen eylemler yapılmaya başlanmıştır. Yoko Ono 1964 yılında gerçekleştirdiği performansında (Bakınız: Resim 3) kadının cinsel bir obje olarak kullanılmasına tepkisini farklı bir şekilde ortaya koymuştur.

Resim 3. *Yoko Ono, Cut Piece, 1964*

Happening çalışmalarını belgelemek için video çekimleri yapılmıştır. Elektronik görüntü üretme ortamı sanatçılar için başlangıçta bu şekilde bir belgeleme aracı iken, sanatçılar elektronik görüntünün kendine özgü olanaklarını keşfetmeye başlamışlardır. Bu durum video sanatının da ortaya çıkış noktalarından biri olmuştur (Şengül, 2006, 36).

Resim 4. Ayşe Erkmen, PFM-1 and others, 2004

Günümüzde hızlı bir şekilde gelişen teknolojinin yarattığı imkânlar sanatçılar tarafından takip edilmektedir. Teknoloji sanatçıya sanat eseri üretirken ve sanat eserlerini sunarken farklı yöntemler deneme ve farklı ifade şekillerini kullanma fırsatı sunmuştur. Bilgisayarların sanatçılar tarafından kullanılmaya başlanması yeni sanat biçimlerini ortaya çıkarmıştır. Bu yeni biçimler bilgisayar aracılığıyla fiziksel dünyada yer kaplamayan tasarımlar şeklinde de karşımıza çıkmaya başlamıştır. (Bakınız: Resim 4).

Ascott'a (2002, 103) göre Siberetik ruh modern dönemin başlıca davranış şeklini oluştururken teknolojinin ürettiği bilgisayar, sanatçının başta gelen araçlarından biri olmuştur. Fiziksel bir araç olmayan bilgisayar, düşünceyi genişletmeye yarayan zihnin bir aracıdır. Wands (2006, 98-99), gelişen ve aynı zamanda ucuzlayarak erişilmesi daha kolay hale gelen dijital araç ve gereçlerin sanatçılara mekân içinde sınırsız ifade biçimlerinin kapılarını açtığını belirtmiştir. Katılımcı ya da izleyici bu süreçte, sanatçının yarattığı tamamen sentetik bir dünyaya sokulmuştur.

Teknolojik araçlar, imgeleri uzun mesafelere iletme, sonsuz sayıda kopyasını çıkarma, uzak mesafeler arasında fikir ve enformasyon değiş tokuşu gerçekleştirme imkânları sağlamaktadır. Dijitalizasyonla birlikte imgeler sayısallaşmıştır ve taranabilir, simüle edilebilir, tekrar işlenebilir, düzenlenebilir, internet ya da uydu aracılığıyla uluslararası iletilebilir hale gelmiştir (Şahin, 2010, 33).

Dijital teknolojilerle birlikte ortaya çıkan sanal stüdyo anlayışı sanatçılara yeni çalışma araçları sunup, göçebe ve heterojen bir pratiği teşvik etmiştir. Meksikalı sanatçı Stefan Brüggegan bir konuşmasında "Kimin bir stüdyoya ihtiyacı var ki? Bugün bir sanatçının bütün ihtiyacı olan, bir bilgisayar ve bir telefon hattıdır" demiştir. Bu sözler sanatçının özgün ya da asli malzemelerle çalışan bir üretici olmaktan çıkıp, mevcut kültürel nesnelere yeni bağlamlara yerleştirilmesi alanında bir editör görevi üstlenmeye başladığını açıklamaktadır (Oliveira, Oxley & Petry, 2006, 21).

Her geçen gün geliştirilen ya da bir yenisi piyasaya sürülen bilgisayar programlarıyla önceleri iki boyutlu tasarımlar yapabilen sanatçılar, artık üç boyutlu sanal bir ortamda çalışma olanağı yakalamıştır. Sanatçı ya da tasarımcı elde ettiği ürünü gelişen teknolojinin sunduğu çeşitli cihazlar vasıtasıyla iki ya da üç boyutlu şekilde çıktı alınarak gerçek

dünyada da sergileme şansını yakalamıştır. Resim 5 de yer alan 3D Total programında çalışılmış manzara gerçek bir yağlıboya tablodan farksız görünmektedir.

Resim 5. Richard Tilbury, 3D Total çalışması (Digital Art Masters, Sayı 5, 2010)

Dijital teknolojilerin sanat uygulamalarında yaygınlık kazanmasıyla birlikte müzik ve ses de çağdaş sanat dünyasında kayda değer bir rol oynamaya başlamıştır. Amerikalı besteci John Cage ilk avangard müzik performansı sergileyen kişiydi. 1960'lı ve 1970'li yıllarda John Cage, Charlotte Moorman, Yoko Ono ve Nam June Paik gibi isimler teknoloji, performans, müzik ve ses sanatını kendi çalışmalarında birleştirmişlerdir. Bilgisayarın müzik üzerindeki, özellikle de ses sanatı üzerindeki etkisi ise neredeyse bir devrim yaratmıştır. Sanatçılar teknolojinin sunduğu imkânlarla izleyiciyi/katılımcıyı harekete geçirme ve etkileme arayışlarında hem sessel hem de görsel öğeleri birleştiren çalışmalar yapmaktadırlar (Wands, 2006, 123).

1980'lerden itibaren bilgisayarla çalışan sanatçı sayısı önemli ölçüde artmıştır. Müze ve galerilerde yerlerini almaya başlayan bu çalışmalar birçok tartışma yaratmıştır. Bir kısım görüşe göre sanatçıların sanat üretirken hangi araç ve gereci kullandıkları önemli değildi. Başka bir görüşe göre ise bilgisayar ortamında yapılan bu çalışmalara asla sanat denemezdi. Melvin Prueitt'in görüşüne göre "... bir bilgisayar kendi başına sanat eseri üretmez tıpkı bir resim fırçasının tek başına Mona Lisa'yı üretmeyeceği gibi. Bilgisayar sanatı bütün sanatlar gibi insan aklının bir ürünüdür." Bilgisayar sanatçıya geleneksel yöntemlerde olmayan bir gücü sunuyor. Bilgisayar aracılığıyla sanatçı formları dilediği gibi tekrarlıyor, şekilleriyle oynuyor, daha hızlı, kolay ve ucuz yolla alternatif fikirler üretebiliyordu (Greh, 1990, 2-4).

1990'lardan itibaren oldukça gelişen bilgisayar teknolojisi ve internetin de devreye girmesiyle dijital bir devrim meydana gelmiştir. Dijital tekniklerin sunduğu imkânların çeşitliliği sanatçılara bunları araç, ortam veya konu olarak kullanabilme seçimi yaratmıştır (Christiane, 2003, 133). İnternetin bulunması ve kullanımının artmasıyla birlikte sosyal ve toplumsal ilişkiler ağı (network) kurabilme özelliğine sahip bir sanat biçimi olan İnternet ve Ağ Sanatı ortaya çıkmıştır. Metne dayalı eserler, fotoğraf ve çizim, internet enstalasyonları, online video ve ses sanatı, radyo çalışmaları, tarayıcı sanatı, spam sanatı, kod şiiri gibi uygulamaları kapsayan bu sanat birinci materyal olarak interneti kullanır. Jake Tilson'un 1994'de "The Cooker" adındaki çalışması, genel bir yiyecek temasına bağlı olarak dünyanın dört bir köşesinden çeşitli görüntüler, metinler ve deneyimleri bir araya toplayarak izleyiciler arasında coğrafik bağlantılar kurmuştur (Sağlamtimur, 2011, 226).

Gelişen teknolojiyle birlikte hayatımıza çok sayıda aygıtlar girmiştir ve bunlar yaşamın vazgeçilmezleri haline gelmiştir. Cep telefonu da bunlardan biridir. 2001 yılında Golan Levin izleyici kitlesinin cep telefonlarının melodilerini kullanarak “Telesymphony” adında bir performans sergilemiştir. İzleyicilerin konserden önce cep telefon numaraları alınmış, bu numaralara göre oturacakları koltuklar belirlenmiş ve yeni çalma sesleri telefonlarına indirilmiştir. Buna benzer enstalasyon bazlı bir proje olan “Telephony” yine 2001 yılında Thomsan ve Craighead tarafından gerçekleştirilmiştir. Katılımcıları bir galeriye toplayan sanatçılar duvarda yazılı olan 42 telefon numarasını çevirmelerini isteyerek izleyenlerin de katılımıyla bir dinleti gerçekleştirmiştir (Christiane, 2003, 135).

Geçmişte sanatın belirgin özelliği izleyiciye açıkça belirtilmiş bir mesaj iletmesiydi. Çağdaş sanatla birlikte sanatın vizyonu objelerin alanından çıkarak davranış ve davranışın işlevlerine yönelmiştir. Sanat daha az anlatımcı hale gelirken daha maksatlı olmuştur. Artık bir tecrübe haline gelen sanatın genel içeriği sanatçı tarafından kurgulanırken, gelişimi tahmin edilemeyen bir süreç içinde izleyicinin katılımıyla gerçekleşmektedir (Ascott, 2002, 98). Sanatçılar artık izleyicinin karşısına iki boyutlu bir uyaran koymakla yetinmiyor onu çepeçevre sarmalayan mekânlar yaratarak izleyiciyle eseri birbiri içine geçen bir bütün haline getiriyor. Resim 1’ deki örnekte olduğu gibi eser ışık yoluyla etkisini tüm mekâna yayarak izleyiciyi farklı bir boyuta geçiriyor.

Resim 6. Olafur Eliasson, Kırmızı Duygusal Küre, 2010

Sanat eseri artık alışlageldik görünümlerinden uzaklaşmış, malzeme, fikir ve düşünceleri ifade etmenin bir aracı olarak sonsuz, sınırsız ve beklenmedik şekillerde karşımıza çıkmaya başlamıştır. Günümüzde dijital teknolojilerle üretilen sanat sınır tanımıyor, izleyicinin özellikle enstalasyon çalışmalarında interaktif bir şekilde dijital ortama katılımları sağlanabiliyor. Bu sayede sergi ve müzeleri gezenler artık bambaşka dünyalar ve mekânlar keşfediyor, aynı zamanda bizzat kendileri çalışmaların bir unsuru haline gelebiliyorlar. Bununla birlikte sergileme biçimleri de değişiyor izleyicinin sadece görme değil aynı zamanda dokunma ve işitme duyularına hitap eden çok boyutlu sunular yaygınlık kazanıyor.

Resim 7. Peter Kogler, *İsimsiz*, 2010, Dijital Enstalasyon

Tüm bunların yanı sıra internet başlı başına bir sergileme aracı durumuna gelmiştir. Birçok müze ve galeri oluşturdukları sanal müzeler aracılığıyla dünyanın dört bir yanında bulunan ziyaretçi kitlesine ulaşabilmektedir.

Görsel Sanatlar Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Eğitim Programları

1990 ve 2000'li yıllarla birlikte Türkiye'de çağdaş sanatın olanaklarının Türk sanatçılar tarafından daha sık kullanılmaya başlandığı görülmektedir. 1990'lı yıllarda felsefe, sosyoloji ve metin alanlarındaki çevirilerin çoğalması, küratörlük sisteminin yaygınlaşmaya başlaması, özel kurum, kuruluş ve şirketlerin sanatı desteklemesi bu durumun başlıca sebepleridir diyebiliriz. Bu yıllarda birçok müze ve galeri faaliyete geçmiştir. Aksanat, Yapı Kredi, Taşkent Sanat Galerisi, Borusan Sanat, Garanti Platform, İstanbul Modern, Sabancı Müzesi, Pera Müzesi gibi kurumlar Türkiye'de ki sanat ortamını önemli ölçüde canlandırmıştır. Yerli ve yabancı sanatçılar bir araya gelerek kolektif sergi ve projeler gerçekleştirmişlerdir (Kozlu, 2011, 149-150). Bütün bunların paralelinde 2000'li yılların başından itibaren sanat eğitimi alanında Türkçe yayın sayısı da artmış ve görsel sanatlar eğitimi alanındaki noksanlıkların giderilmesine oldukça fayda sağlamıştır (Altıntaş, 2007).

Bu yıllarda Resim-İş Eğitimi Bölümlerinde uygulanan programlara baktığımızda 1993 yılında toplanan bir komisyonla Resim-İş Eğitimi Bölümünde uygulanan programda önemli değişiklik yapıldığını görebiliriz (Özsoy, 2004, 22). 1994 yılı itibariyle değişen program incelendiğinde Çağdaş Sanat dersinin 4. sınıf I. ve II. Yarıyılında programa girmiş olduğunu görmekteyiz. Bu durumun Türkiye'nin sanatsal ortamında meydana gelen değişimlerin eğitim sistemimize yansımaları olduğu açıktır. 2000'li yıllara gelindiğinde bilgisayar kullanımını her alanda yaygınlaşması ve bir gereklilik haline dönüşmesiyle birlikte bilgisayar dersleri programda yerini almıştır. Özellikle Grafik Ana Sanat Atölyelerinde bilgisayar kullanımı artık olmazsa olmaz hale gelmiştir. Günümüzde bu alandaki geleneksel uygulamaların artık neredeyse tamamen ortadan kalktığı söylenebilir.

Teknolojik gelişmeler ve bilgisayarların sunduğu imkânlarla görsel sanatlarda meydana gelen değişim ve gelişim sanat eğitimi kavramlarını ve eğitim programlarında neyin nasıl öğretileceğini de etkilemiştir. Bilgisayarların okullardaki eğitim programlarında

da kullanılmasıyla öğrenciler sanatsal çalışmalarının üzerinde pratik ve farklı şekillerde düzenlemeler yapabilir, üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları yapabilir, internet vasıtasıyla da sanat konusunda her türlü bilgiye kolayca ulaşabilir, sanat müzelerini ve galerilerini oturdukları yerden gezebilir duruma gelmişlerdir (Tepecik & Tuna, 2001, 10-11).

Grafik Ana Sanat Atölyesi, Özgün Baskı Ana Sanat atölyelerinde özellikle serigrafi tekniğinde bilgisayar destekli çalışmalar ağırlık kazanırken, Resim Ana Sanat atölyeleri bu durum karşısında daha geri planda durmayı tercih etmişlerdir diyebiliriz. Resim Ana Sanat Atölye derslerinin yürütülmesi dersi yürüten öğretim üyesinin sanatsal anlayışına göre farklılık göstermektedir. Bu dersleri yürüten hocalarımızın bazıları geleneksel sanat anlayışına katı kurullarla bağlı kalmayı tercih ederken, bazıları ise çağdaş sanata ilgi duyarak öğrencilerini de bu yönde yönlendirebiliyorlar. Görsel sanatlar öğretmeni adaylarının her yönden donanımlı birer sanat eğitimcisi olabilmeleri için geleneksel sanat anlayışları ve de çağdaş sanat anlayışları karşısında bilgili olmaları gerektiği düşünülmektedir.

Son yıllarda yaratıcılık ve sanat eğitimi oldukça önem kazanmış, sanat çocuklara verilen bir ders olmaktan öte onların fikir ve duygularını dışa aktarabilmesini sağlayan bir araç haline gelmiştir. Artık öğretmenlerin vazifesi çocuklara nasıl resim çizmeleri gerektiğini göstermek değil onların kendi özgür anlatım biçimlerini kullanarak resim yapmalarına ortam sağlamalarıdır (Kehnemuyi, 1995). Öğrencilerin öğretmen tarafından yaratıcı süreçlere yönlendirilebilmesi için öğretmenin de yaratıcı süreci başlatacak ve yönetecek donanıma sahip olması gerekir. Yapıttan önce düşünceye, eserin iletmesi gereken mesaja önem veren, sınırsız teknik ve malzemeye açık çağdaş sanat çalışmalarının öğretmen adaylarının çağdaş sanata duyarlılıklarını artıracak gibi yaratıcılarını geliştireceği, bakış açılarını değiştireceği düşünülmektedir. Bu alana yönelik ihtiyacın giderilebilmesi için bazı üniversiteler mevcut resim-iş öğretmenliği programına (Bakınız: Tablo 1) seçmeli sanat atölye derslerinin yanı sıra seçmeli dersler koyarak öğretmen adaylarına bu konularda kendilerini geliştirebilecekleri alternatifler sunma yoluna gitmişlerdir. Seçmeli dersler genellikle akademisyen sayısı fazla olan, teknik ve fiziksel imkânları daha iyi seviyede olan büyük şehir üniversitelerinde daha fazla yer alabilmektedir.

Tablo 1. Resim-iş öğretmenliği lisans dersleri

Yarıyıl	Dersler
I. Yarıyıl	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I, Eğitim Bilimine Giriş, Temel Tasarım I, Desen I, Perspektif, Türkçe I, Yabancı Dil I
II. Yarıyıl	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II, Eğitim Psikolojisi, Temel Tasarım II, Desen II, Sanat Tarihine Giriş, Türkçe II, Yabancı Dil II
III. Yarıyıl	Bilgisayar I, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Batı Sanatı Tarihi, Sanat Felsefesi, Yazı, Ana Sanat Atölye I, Seç. Sanat Atölye I, Yabancı Dil III
IV. Yarıyıl	Bilgisayar II, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Çocuğun Sanatsal Gelişimi, Ana Sanat Atölye II, Seç. Sanat Atölye II, Yabancı Dil IV
V. Yarıyıl	Sınıf Yönetimi, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Türk Sanatı Tarihi, Özel Öğretim Yöntemleri I, Ana Sanat Atölye III, Seç. Sanat Atölye III
VI. Yarıyıl	Sanat Eleştirisi, Çağdaş Sanat, Türk Eğitim Tarihi, Ölçme ve Değerlendirme, Özel Öğretim Yöntemleri II, Ana Sanat Atölye IV, Seç. Sanat Atölye IV
VII. Yarıyıl	Müze Eğitimi ve Uygulamaları, Rehberlik, Okul Deneyimi, Özel Eğitim, Ana Sanat Atölye V, Seç. Sanat Atölye V
VIII. Yarıyıl	Topluma Hizmet Uygulamaları, Öğretmenlik Uygulaması, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Ana Sanat Atölye VI, Seç. Sanat Atölye VI

Türkiye'nin en eski ve en köklü görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumu Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı lisans programına bakacak olursak mevcut programa ek olarak 12 seçmeli ders olduğu görülmektedir. Bunlardan Deneysel Atölye dersinde geleneksel yöntemlerin yanı sıra yeni yöntemlerin araştırılması da yapılmaktadır. Dersi alanların bireysel materyal ve üslup geliştirmeleri amaçlanarak, ortaya konan ürünler yazılı ve sözlü şekilde atölye ortamında tartışılmaktadır. Seçmeli bir başka ders olan Küratörlük dersinin de özellikle 1990'lardan sonra Türkiye'de hızlı bir gelişme gösteren küratörlük ve çalışma esaslarının anlaşılabilmesi, çağdaş sanat ortamının tahlil edilebilmesi, yerli ve yabancı küratörleri tanıyabilme ve analiz edebilme yetilerinin kazandırılması amaçlanmıştır.

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-iş Öğretmenliği Anabilim Dalı programına bakıldığında 9 seçmeli ders olduğu görülmektedir. Eğitimde Yeni Medya, Web Tasarımı Eğitimi, Eğitimde Sanal Geçeklik gibi derslerin günümüzün teknolojik gelişimleri paralelinde öğretmen adaylarının eğitim ve sanat alanlarında kendilerini çağın gereksinimlerine uygun olarak geliştirebilmeleri için olanak sağlayacak derslerdir. Bu dersler anabilim dalı programında yer almasına rağmen bir süredir derse girecek öğretim elemanı olmadığı için yürütülmemektedir.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği programına bakıldığında ise oldukça zengin bir program dikkati çekmektedir. Öğrencilere lisans eğitimleri boyunca 14 farklı seçmeli ders sunulmaktadır. Dijital Sanat dersinde, 21. yüzyıl teknolojinin olanaklarını sonuna kadar kullanan bir sanat biçimi tanıtılıyor. Dijital Fotoğraf Dersinde yine teknolojik gelişmeler sonucunda son yıllarda oldukça yaygınlaşan dijital fotoğraf makinelerinin kullanımı ve dijital teknolojiler hakkında bilgi verilmesi amaçlanıyor.

9 Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı programına bakıldığında 7 seçmeli ders olduğu görülmektedir. Resim Teknolojisi, Heykel Teknolojisi, Grafik Teknolojisi gibi derslerle bu alanlarda kullanılan malzeme ve teknikle ilgili bilgilendirme yapılması amaçlanırken, tuval, boya, astar, vernik, kil, taş, ağaç, polyester gibi geleneksel malzemeler ele alınmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Batıda 1960'lar itibariyle ortaya çıkan ve yaygınlaşan çağdaş sanat anlayışları Türkiye'de 1990'lı yıllarda ancak kendini göstermeye başlamıştır. Modern sanat anlayışlarının da daha geç yaygınlık kazandığı Türkiye için bu durum şaşırtıcı olmamıştır. Fakat 1990'lı yıllardan bu yana dünyada ve Türkiye'de birçok şey değişmiştir. Bu yıllarda son derece pahalı ve günümüz olanaklarına göre oldukça kısıtlı imkânlarla sahip bilgisayarların ucuzlayarak yaygınlaşması, internet ağının artık her eve girmesiyle insanoğlu sınırsız bilgi erişimine sahip olmuştur. Bu durumda küreselleşen dünyada insanlar yeniliklere daha açık, daha alışık hale gelmişlerdir diyebiliriz. Özellikle İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde sıkça rastlanan çağdaş sanat çalışmaları internet ve medya aracılığıyla Türkiye'nin her kesiminden seyirci kitlesine ulaşabilmektedir. Öğrenciler artık evlerindeki bilgisayarların başına geçerek yurt içi veya yurt dışındaki bir galeriyi gezabiliyor, merak ettiği bir sanatçı ya da eser hakkında bilgiye rahatlıkla ulaşabiliyor.

Sanat eğitimcileri sanat eğitiminin günümüz sanatının değişen yapısına uyum sağlaması gerektiğini, sanat eğitimin sadece boş zaman uğraşı ya da yetenekli insanların işi olmadığını ve okullarda bilişsel boyutuyla da ele alınması gerektiğini savunmaktadırlar. Efland (2002), sanat eğitiminin bilişsel boyutuna dikkat çekmiş, sanat eğitiminin zihinsel

gelişim, yaratıcı ifade gücü ve hayal gücünü geliştirdiğini belitmiş ve toplum bireylerinin sanat eserleri karşısında gördüklerini anlayabilme yetisine sahip olması gerektiğini savunmuştur.

Sanat tarihi eğitimcileri çağdaş sanatı zorlayıcı bulduklarını ifade ederken Whitham ve Pooke 'e göre (2010), bir zamanlar sanatı tanımlamak daha kolaydı. Son zamanlarda bir şeyi yalnızca aldığı biçim veya kullandığı ortam temelinde sanat olarak tanımlamak güçleşmiştir. Sanat eğitimcileri aynı şekilde günümüz sanatının anlaşılması zor bir alan olduğunu ve bu alana yönelik çeşitli çalışmaların yapılması gerektiğini dile getirmişlerdir. Freedman ve Stuhr 'a göre (2004), çağdaş görsel kültür genellikle karmaşıktır, çünkü çağdaş sanatçılar kasıtlı olarak zihni karıştırma çabası içine girerler. Bu durum görsel kültürün öğretiminde yaratıcı ve eleştirel bir soruşturma sürecini gerektirir. Uçar'a göre (2007) ise klasik anlamda sanat eserlerini incelemek, çağdaş sanatı incelemeye nazaran daha kolaydır. Çağdaş sanat tıpkı bir kod gibi karşımızdadır. Bu nedenle çocukların ve gençlerin bilinçli olarak çağdaş sanat alanı içinde nasıl yorum yapacakları öğretilmelidir

Bu alana yönelik Türkiye'de yapılan araştırmalarla ilgili alanyazın incelendiğinde; teknolojinin getirdiği yeni uygulamaların, bilgisayar ve web tabanlı öğrenme yöntemlerinin sanat eğitimi sürecinde uygulanabilirliğine yönelik çalışmalar yapıldığı, teknolojik imkânlarla üretilen çağdaş sanat eserlerinin çözümlenmesine yönelik çalışmaların yetersiz olduğu görülmüştür.

Sanatla toplum arasında bir köprü oluşturacak, topluma sanata bakmayı, onu görmeyi, özümsemeyi, sahip çıkmayı öğretecek sanat eğitimcilerinin 21. yüzyıla geldiğimizde hala tamamıyla geleneksel yöntemlerle eğitim öğretim almaları doğru olmayacaktır. Türkiye'de görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren üniversitelerin programlarına baktığımızda çağdaş sanatı anlamaya ve uygulamaya yönelik seçmeli derslerin konulduğunu görmekteyiz. Fakat bunların gerek teknik donanım gerekse öğretim elemanı sayısına bağlı nedenlerden dolayı genellikle büyük şehir üniversitelerinde okutulabildiği görülmektedir. Aynı sıkıntılar büyük şehir üniversitelerde de zaman zaman yaşanmaktadır. 6. yarıyılıda verilen Çağdaş Sanat dersinde teorik bilgi alan öğrencilerin sadece bir dönem okutulan bu derste yeni sanat anlayışlarını özümseyebilmesi, yorumlayabilmesi ve öğrencilerine aktarabilecek yetiye ulaşabilmesi çok zordur.

Teknolojik gelişmeler sanat eserlerinin oluşturulmasında ve sunumunda önemli değişimlere yol açarken bu eserlerin değerlendirilmesinde de bir takım çalışmalar yapılması gerekmektedir. Görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumlarda çağdaş sanatın, anlaşılmasına katkı sağlayacak hem uygulamalı hem de öğrencileri okumaya, yazmaya, düşünmeye, tartışmaya sevk edecek çalışmalar yapılabilmesi derslere ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Yeni sanat anlayışlarını anlayabilme ve yorumlayabilme yetisini kazandırabilmek için çağdaş sanat dersinin bir dönemden fazla okutulması ve ders çeşitliliğinin artırılması gerektiği düşünülmektedir. Böylelikle bir tür akıl oyununa dönüşen sanat çalışmalarının, öğretmen adayları tarafından özümseyerek onların vasıtasıyla daha çok izleyici tarafından gerçek anlamda tüketilebilir hale gelmesi ve izleyicilerin zihinsel sürece de dâhil edilmesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Altıntaş; O. (2007). *Sanat eğitimi ve çağdaş Türk resminde nü*. Ankara: Sur Yayıncılık.
- Ascott, R. (2002). *Behaviourist art and the cybernetic vision*. USA: Norton & Company.
- Başarı, G. (2012). Mona Hatoum istikrarsız bir dünyanın istikrarlı bir sanatçısı. *Artist*, Temmuz Sayısı, 26-31.

- Christiane, P. (2003). *Digital art*. UK: Thames&Hudson Publishers.
- Efland, A. D. (2002). *Art and cognition*. New York: Teachers Collage Press.
- Eliasson, O. (2010). *Kırmızı Duygusal Küre*.
<http://www.istanbulmodern.org/tr/koleksiyon/koleksiyon/5?t=3&id=1050>
Erişim Tarihi: 29 Temmuz 2013.
- Erkmen, A. (2004). *PFM-1 and Others*.
http://www.editionblockberlin.de/prev_exhibitions_en.php.
Erişim Tarihi: 29 Temmuz 2013.
- Hatoum, M. (2002). *Grater Divide*.
http://www.buten.net/rosie/2004/2004_08_29/MonaHatoumGraterDivide_8353.html.
Erişim Tarihi: 29 Temmuz 2013.
- Hatoum, M. (1996). *Deep Throat*. <http://scottavery.blogspot.com/2012/05/istanbul-art.html>.
Erişim Tarihi: 29 Temmuz 2013
- Kogler, P. (2010). *İsimsiz (dijital enstalasyon)*.
<http://gununraporu.com/guzelgununlar/peter-kogler%E2%80%99in-mekan-algisini-degistiren-enstalasyonu/attachment/peter-kogler-01/>. Erişim Tarihi: 29 Temmuz 2013.
- Greh, D. (1990). *Computers in the artroom*. USA: Davis Publishers.
- Kehnemuyi, Z. (1995). *Çocuğun görsel sanat eğitimi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kırıçoğlu, O. T. (2005). *Sanatta eğitim*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kozlu, D. (2011). Türkiye'nin 1990 ve 2000'li yıllardaki çağdaş sanat ortamına genel bir bakış. *Türk Sanatları Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 147-160.
- Oliveira, N., Oxley, N. & Petry, M. (2006). *Installation art in the new millennium*. London: Thames & Hudson Publishers.
- Ono, Y. (1964). *Cut Piece*.
<http://www.aaa.org.hk/onlineprojects/bitri/en/gallery.aspx?eid=A023.53>. İndirme Tarihi: 9 Temmuz 2013.
- Özayten, N. (1997). Kavramsal sanat. *Eczacıbaşı sanat ansiklopedisi*. Cilt 2. İstanbul: Yem Yayınevi.
- Özsoy, V. (2004). Resim-iş öğretmeni yetiştirme programları ve resim-iş dersinin bir değerlendirmesi. 2. *Sanat Eğitimi Sempozyumu*, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi. 28 Nisan 2008. Ankara.
- Rona, Z. (1997). Pop Sanat. *Eczacıbaşı sanat ansiklopedisi*. Cilt 3. İstanbul: Yem Yayınevi.
- Rona, Z. (1997). Dadacılık. *Eczacıbaşı sanat ansiklopedisi*. Cilt 1. İstanbul: Yem Yayınevi.
- Sağlamtimur, Z. Ö. (2010). Dijital sanat. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (3), 213-238.
- Tepecik, A. & Tuna, S. (2001, Haziran). Plastik sanatlar eğitiminde bir araç olarak bilgisayar kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 277, 8-12.
- Tilbury, R. (2010). 3D total çalışması, *Digital Art Masters*, Volume 5.
- Turani, A. (2000). *Dünya sanat tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Türker, U. (1988). Yeni uygulama ve anlatım biçimleri açısından çağdaş teknolojinin resim sanatına etkileri. *Çağdaş Teknoloji ve Sanat, Ulusal Sanat Sempozyumu*. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi. 1998. Ankara.
- Şahin, S. (2010). Dijital devrim ile birlikte sanatta mekân, beden ve algı değişimi. *Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi*. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İstanbul.

- şengöl, E. (2006). Teknolojinin görsel sanatlarda kullanımı ve sanat eğitimine katkısı. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü İstanbul.
- Uçar, A. (2007). Türkiye ve İtalya’da yükseköğretimde plastik sanatlar ve bilgi teknolojisinin sanat eğitimine katkısı. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Wands, B. (2006). *Dijital çağın sanatı*. (Çev: O. Akınay). İstanbul: Akbank Kültür ve Sanat Dizisi.
- Whitham, G.& Pooke, G. (2010). *Çağdaş sanatı anlamak*. (Çev: T. Göbekçin). İstanbul: Optimist Yayıncılık.

The Concepts in Art Created by 21st Century Technologies and Their Place in Education Programmes at Art Teacher Training Faculties³

İnci BULUT⁴

Introduction

Throughout history art has existed in various forms. As a result of technological developments and other changes, art has also transformed. As if a mirror, it has reflected the lifestyles, belief systems, and the degree of the development in countless societies. As such, art also offers knowledge about past societies in their sculptures, ceramics, mosaics, and wall paintings that have come to light archaeological endeavors. A great deal of art has been crafted as magic implements, charms, for religious doctrines, and to honor and symbolize the power and glory of deities. Over time, artwork can also serve as evidence of the power and greatness of not only gods but also societies. During civilizations' development, especially that of science and technology, art has become of uniquely significant value to societies and cultures.

In the 16th century, all eyes in the Western World were opened to the Renaissance, during which people began to live for reasons other than the afterlife and to examine, reconsider, question, and discover them. Chief proponents of the Renaissance were artists who began to express their personal attitudes, styles, interpretations, and ideas. With technological improvements, antecedent Europeans especially came to reject the dogmas imposed upon them and began to promote universal wisdom. During the late 18th century, the influence of the French Revolution began to change the roles and identities of people and humanity in general. During the subsequent century's full-fledged industrial revolutions, mass production became common in many areas and, consequently, ushered in a culture of consumption in many societies. In retrospect, these new economic systems and lifestyles continued to shape art.

The invention of the camera, radio, and television initiated a new era for humanity, one of both increased speed and incessant motion. As these inventions changed societies in several ways, they affected visual arts in ways both functional and formal. In effect, art has begun to search for new purposes aside from mimesis (Türker, 1988, 193). Initial reactions to changing social structures took the forms of cubism and impressionism, both of which dismantled more realistic portrayals of objects by displaying them in pieces. In time, subsequent abstract movements completely ignored realistic appearances of objects but instead expressed them subjectively. In 1909, for example, futurism emerged to glorify the mechanical motions of modern life, as well as their speed (Turani, 2000, 582-600), and from 1915 to 1916, Dada launched new art values and expressions. These movements emerged against classical art concepts and triggered new expressions and concepts, such as anti-art and Marcel Duchamp's ready-mades (Rona, 1997, 417). Decades later in the 1950s, pop art flourished as a reaction to the speedy transformation of society.

At present, pop culture, relationships between humans and technology, environmental conditions changed by mass media, and ways of perceiving the world appear

³ An earlier version of this paper was presented at the IV. Educational Administration Forum (3-5 October 2013, Balıkesir, Turkey)

⁴ Research Assistant - Gazi University Faculty of Education Fine Arts Education Department Division of Art Education - incibulut@gmail.com

to be important. Meanwhile, ordinary materials have begun to be the subjects of art, especially in paintings (Rona, 1997, 1493). Contemporary artists have also tended to make works that force the limits of the senses instead of attempting mimesis. In the 1960s, for example, conceptual art emerged to emphasize the thinking process behind the artwork.

Given all of these developments, art education has been reconceived from different angles to serve as an interdisciplinary structure for developing vital thoughts and theories. At the beginning of the 20th century, studies of art education became more important, especially in Europe and the U.S., and have since posed many theses and sometimes conflicting viewpoints. In the 1960s, Viktor Lowenfeld's works sought to give art education a scientific base by way of psychology, Herbert Read promoted the idea of education thorough art (i.e., in the text of the same name), and Henry Schaefer-Simmern defended the idea that art education should be based upon the internal situations of the human mind (Kırıçoğlu, 2005, 25-27). Current art education is necessary for not only producing art but also improving creative thinking and promoting people's ability to think differently about the various aspects of life.

Method

In this study, I analyze the effect of technological changes on art by comparing the current situation of art teacher training programmes in universities in Turkey. Having reviewed the literature, this study aims to identify the gaps and needs in departments with art teacher training programs in Turkey and emphasize the requirements of visual art teacher candidates.

Discussion and Conclusions

Though contemporary art concepts began to appear in the West during the 1960s, these concepts did not begin to spread in Turkey until the 1990s. The emergence was, however, not a surprise for Turkey, where the concepts of modern art soon became common. Since the 1990s, the world -including Turkey- has witnessed several transformations; most significantly, computer technology has become affordable, which has allowed the Internet to receive heavy traffic from not only Turkey but most parts of the world. This and previous tendencies suggest that people often accept and accommodate new technological ideas. As contemporary artwork grows more popular in large urban areas, especially İstanbul and Ankara, Internet users nationwide become able to view it online and in other media. Students especially now have improved opportunities to see and learn about artwork and artists.

Given these innovations, art educators defend the idea that art education should accommodate the changing structures of art and be not only a spare-time activity but a practice to exercise its cognitive dimension. The cognitive functions used while crafting art, as Efland (2002) has mentioned, underscore art education's purposes of developing cognitive skills, as well as creative expression. To fully develop such skills, Efland (2002) writes, people should be able to first understand what they see in artwork.

However, Uçar (2007) has claimed that analyzing classic artwork is easier than analyzing contemporary art, and according to Pooke (2010), though art educators find contemporary art compelling, they admit that identifying art was easier in the past. More specifically, art educators acknowledge that it is difficult to identify something as a piece of art only according to its shape and medium. From the opposite direction, according to Freedman and Stuhr (2004), contemporary visual culture is typically complex because

contemporary artists intentionally seek to confuse viewers. Since contemporary art presents itself as a code to viewers, students should be taught critical strategies that will allow them to better appraise artwork, which will require a creative, critical investigation by educators in order to better teach concepts of visual culture.

Upon analyzing studies conducted in Turkey, it is clear that a focused strain of research addresses how lifestyle changes encouraged by technology, such as computer usage and web-based learning methods, have affected art education. Despite a consensus that technology-oriented methods are useful, only few studies analyze contemporary art.

Art educators should act as bridges between art and society by teaching people how to look at art and, as well as how to assimilate and protect pieces of art in their communities. However, these goals become difficult if art teacher candidates impose utterly classical learning methods upon 21st-century pieces and students. When universities with art teacher training programmes are compared, results show that very few courses are offered across the board and that few courses for understanding and putting contemporary art into practice exist. Furthermore, due to the lack of technical equipment and reduced faculty, these kinds of lessons can materialize only in programs at universities in large urban areas. However, simply being situated in an urban area does not prevent similar problems from occasionally arising. It is quite difficult for students to learn, assimilate, and be able to translate any knowledge learned about contemporary art into actual practice when courses on contemporary art last for only one term and do not involve hands-on experiences.

Since technological developments have variously changed the creation and presentation of art, several studies are needed for teaching and analyzing contemporary art. Courses addressing theory and practice should be implemented so that students can better understand the art of their generations and read and write about, reflect upon, and discuss theories and practices related to the artwork. Furthermore, these courses should be taught for more than one term, as well as be diversified and intensified. As results, the mental process of art is very important in contemporary art so if teacher candidates get more involved in this process, contemporary art can be managed by more viewers.

Key Words: Art education, Technology and art, Visual art teaching

Atıf için / Please cite as:

Bulut, İ. (2014). 21. Yüzyılda yeni teknolojilerin yarattığı sanat anlayışları ve görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumların eğitim programlarındaki yeri [The concepts in art created by 21st-century technologies and their place in education programmes at art teacher training faculties]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of Educational Sciences Research*, 4 (Özel Sayı 1), 117-132. <http://ebad-jesr.com/>